

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

Кафедра обліку і оподаткування та маркетингу

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ
АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Виконав:

студент 1 курсу
групи ОО – 21 м
освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності 076
«Облік і оподаткування»
Васильович

_____ Куруц Едвард

Керівник магістерської роботи:

доктор економічних наук, професор
Василівна

_____ Реслер Марина

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Мукачево - 2019

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....6

1.1. Теоретичний аспект поняття автотранспортне підприємство.....6

1.2. Регулювання аналітичного забезпечення діяльності автотранспортних підприємств.....14

1.3. Організація облікову витрат автотранспортного підприємства...29

РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....37

2.1. Комплексна характеристика автотранспортної галузі України...37

2.2. Діяльність автотранспортних підприємств Закарпатської області.42

2.3. Обліково-аналітична організація діяльності автотранспортних підприємств на прикладі ПП «Шепа В.В.».....47

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....57

3.1. Напрямки вдосконалення управлінської структури автотранспортних підприємств.....57

3.2. Сучасна методика управління автотранспортним підприємством..68

3.3. Шляхи вдосконалення аналітичної складової в управлінні автотранспортними підприємствами.....74

ВИСНОВКИ.....86

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....90

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах кризової ситуації важливе значення приділяється вивченню основних проблем функціонування автотранспортних підприємств України та дослідженню основних напрямків їх діяльності. Тема даного дослідження – це проблеми, складнощі, наявні недоліки та можливі перспективи розвитку аналітичної діяльності автотранспортних підприємств України та Закарпатської області зокрема.

Особливо актуальною є діяльність автотранспортних підприємств в Україні, як країни з перехідною економікою, де в XXI столітті відбуваються кардинальні зміни в економічній системі. Процеси ринкової трансформації національної економіки зумовлюють необхідність проведення аналітичного дослідження автотранспортних підприємств та розробки шляхів ефективного їх функціонування для подальшого розвитку даного сегменту ринку. Дослідження ринку автотранспортних послуг та діяльності автотранспортних підприємств зокрема, охоплює економічні, правові і соціальні аспекти та має вкрай важливе значення як з теоретичної, так і з практичної точок зору.

Працюючи над даною проблемою, автор мав на **меті** проаналізувати умови ефективного функціонування національного ринку автотранспортних послуг та діяльності автотранспортних підприємств у період становлення ринкової економіки. Особливе місце в даній роботі відведено аналітичному дослідженню діяльності автотранспортних підприємств у Закарпатській області.

Мета дипломної роботи – дослідити аналітичну діяльність, запропонувати можливі шляхи для підвищення ефективності діяльності та покращення структури управління автотранспортними підприємствами.

Досягнення поставленої мети потребує вирішення наступних **завдань**:

- 1) визначити сутність поняття «автотранспортне підприємство», а також з'ясувати його місце і роль у транспортній системі України;
- 2) здійснити аналіз стану автотранспортної галузі України та механізму взаємодії автотранспортних підприємств на пасажиро-перевезень;

- 3) охарактеризувати принципи діяльності автотранспортних підприємств Закарпатської області, їх основні форми і напрямки;
- 4) дослідити аналітичну діяльність автотранспортного підприємства ПП «Шепа В.В.» ;
- 5) обґрунтувати актуальні проблеми в аналітичній діяльності автотранспортних підприємств, а також можливі шляхи їх вирішення;
- 6) висвітлити найефективніші напрями покращення в структурі управління автотранспортними підприємствами.

Об'єктом дослідження є діяльність автотранспортних підприємств України. Як у теоретичному, так і в практичному плані дослідження, насамперед, орієнтоване на вирішення найбільш актуальних проблем та визначення основних шляхів та напрямків діяльності автотранспортних підприємств України у період переходу до економіки ринкового типу.

Предметом дослідження є аналітична діяльність автотранспортних підприємств в Закарпатській області.

Інформаційною базою для написання роботи виступили звітність автотранспортних підприємств, періодичні видання і монографії, нормативно-правові акти, дані Державної служби статистики України.

Джерельна база. Вагомий внесок у дослідження та розробку теоретико-методологічних засад діяльності автотранспортних підприємств здійснили такі вчені-економісти, як Ю.Є.Пашенко [40], В.Й.Развадовський [48], С.О.Біла [7], М.А. Окландер [37], Н.М.Іщенко [27], О.І.Мілашовською [35], І.Ю.Кушниря [32] та інші.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і списку використаних джерел.

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, визначаються мета і завдання, які ставить перед собою автор, об'єкт і предмет дослідження, а також стан дослідження проблеми.

У першому розділі – «Теоретичні основи дослідження діяльності автотранспортних підприємств» розглядаються теоретичні аспекти

автотранспортних підприємств та організаційні заходи щодо ефективного їх управління.

У другому розділі – «Аналітичне дослідження діяльності автотранспортних підприємств» досліджується діяльність ринку автотранспортних послуг України та аналітична діяльність автотранспортних підприємств Закарпаття на прикладі компанії ПП «Шепа В.В.»

У третьому розділі – «Шляхи вдосконалення аналітичної діяльності автотранспортних підприємств» вивчаються головні проблеми в аналітичному забезпеченні діяльності автотранспортних підприємств, а також висвітлюються напрямки покращення в управлінській діяльності автотранспортних підприємств. Запропоновано напрями удосконалення аналітичної складової в управлінні автотранспортними підприємствами.

У результаті проведеного наукового дослідження були розроблені окремі висновки.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дає змогу зробити певні висновки і узагальнення стосовно аналітичного забезпечення автотранспортних підприємств України та Закарпатської області зокрема:

1. Розвиток транспортного сектору різних організаційно-правових форм господарювання вніс суттєві корективи в обсяги і структуру пасажирських та вантажоперевезень, що призвело до посилення конкуренції на даному ринку. Дана ситуація стимулює пошук ефективних форм і методів регулювання діяльністю АТП, мобілізації їх ресурсного потенціалу та підвищення якості пасажирських перевезень як основної умови їх конкурентоспроможності.

2. Аналіз сучасного стану автотранспортних підприємств в Україні свідчить про те, що для їх розвитку та ефективних напрямків в управлінні потрібно дотримуватись певних вимог:

➤ Покращити автотранспортну інфраструктуру в Україні, що дасть змогу збільшити кількість маршрутів у різних напрямках як для пасажирських, так і для вантажних перевезень;

➤ Проводити виважену державну політику стосовно обліку автотранспортних підприємств;

➤ підвищити фінансову стійкість автотранспортних підприємств України, їх конкурентоспроможність та можливість до інвестування даного сектору економіки;

➤ збільшити обсяги чисельності наявного транспорту на автотранспортних підприємствах;

➤ посилити увагу щодо ролі автотранспортних підприємств у загальній структурі перевезень в регіонах;

➤ підвищити прозорість страхового ринку;

➤ підвищити якість послуг, які надають автотранспортні підприємства.

3. Провівши аналіз діяльності автотранспортних підприємств Закарпаття та ПП «Шепа В.В.» можна зробити такі висновки:

- спостерігається загальнообласна тенденція до скорочення автобусного парку у АТП Закарпатської області;
- відбувається скорочення обсягів перевезення пасажирів як в регіональному розрізі, так і в розрізі досліджуваних АТП;
- незважаючи на скорочення кількості пасажирів по аналізованих АТП, їх пасажирооборот за досліджуваний період переважно зріс, що говорить про збільшення відстані перевезення пасажирів;
- близько двох третин перевезених пасажирів в області виконали фізичні особи-підприємці, що говорить про конкурентний характер ринку пасажирських автобусних перевезень.,
- показники фінансової звітності компанії ПП «Шепа В.В.» за 2018 рік істотно не змінилися у порівнянні з 2017 роком і вона залишається домінуючою компанією на ринку автотранспортних перевезень у своєму регіоні в порівнянні з іншими автотранспортними підприємствами.

Виконане дослідження дало підстави зробити висновки, що ПП «Шепа В.В.» за час свого перебування на ринку Закарпаття зарекомендувала себе як компанія, яка якісно надає свої послуги по перевезенню пасажирів , а структура її управління дає підстави вважати, що дана АТП має всі умови щодо розвитку своєї діяльності в майбутньому.

4. Для підвищення ефективного функціонування автотранспортних підприємств доцільно виокремити чотири напрямки в їхній діяльності, в яких проводячи зміни можна покращити їхню продуктивність: структурний, функціональний, організаційний, управлінський. Реалізація будь-якого з цих напрямків здійснюється через розробку проектів (програм), які можна розглядати як середньострокові й короткострокові плани реалізації стратегії розвитку в управлінні автотранспортним підприємством.

Побудова оптимальної організаційної структури є важливим завданням будь якого підприємства, в тому числі автотранспортного. Від того наскільки

раціонально побудована виробнича структура та структура управління, встановлені зв'язки між її елементами залежить ефективність діяльності підприємства в цілому.

Оптимальна структура автотранспортного підприємства характеризується наступними ознаками:

- невеликою кількістю підрозділів з персоналом високої кваліфікації;
- невеликою кількістю рівнів управління;
- наявністю на підприємстві груп спеціалістів;
- орієнтацією графіків роботи на замовників;
- швидкістю реакцій на зміни;
- високою продуктивністю та низькими витратами.

5. Управління діяльністю вітчизняних автотранспортних підприємств України на такі основні фактори: логістичні технології, технології управління персоналом, технології маркетингу. Застосування сучасних технологій управління транспортним підприємством буде сприяти його ефективній діяльності, а саме:

- стабільності функціонування транспортних підприємств на ринку;
- забезпечення гнучкості у наданні транспортних послуг;
- підвищення якості надання транспортних послуг: навантажувально-розвантажувальних робіт, підготовки транспортних засобів тощо;
- підвищення конкурентоспроможності підприємств транспортної галузі.

В процесі управління автотранспортним підприємством слід проводити якісну роботу з персоналом із застосуванням інноваційних технологій, а керівнику необхідно дотримуватися певних вимог:

Кожний інноваційний захід слід розглядати в аспекті його відповідності якісному рівню підготовленості людських ресурсів.

Інноваційна діяльність і мотивація персоналу, яка має на увазі інтенсивну реалізацію якісно нових підходів до технологій, виробництва, продукції повинна бути приведена у відповідність рівня людських ресурсів до інноваційних процесів організації.

Управлінська ланка є одним із джерел нововведень, відносячи управління персоналом до інноваційних процесів підприємства.

Для підвищення ефективності інноваційного розвитку системи управління персоналом необхідний постійний аналіз рівня інноваційної активності підприємства і його структурних підрозділів.

Отже, підводячи підсумок вищесказаному можна дійти висновку, що необхідно орієнтуватися на стратегічні цілі підприємства; забезпечити здатність до постійного удосконалення; створити механізм узгодженого ефективного управління підприємства. Специфіка удосконалення організаційної структури управління полягає в тому, що вона являє собою якісну задачу, яка вирішується на основі поєднання формалізованих методів аналізу, оцінки, моделювання організаційних систем із суб'єктивною діяльністю керівників, фахівців вже на етапі вибору і оцінки найкращих варіантів організаційних рішень.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>